

04070, м. Київ, вул. Борисоглібська, буд. 3, 5-й поверх,
тел: +38 (044) 392-73-71
email: info@unba.org.ua, веб-сайт: www.unba.org.ua

5th floor, 3 Borysoglibska st., Kyiv, 04070, Ukraine
phone: +38 (044) 392-73-71
email: info@unba.org.ua, web-site: www.unba.org.ua

**Зауваження Національної асоціації адвокатів України до
проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів
України щодо спрощення умов ведення господарської діяльності»
(реєстр. № 11392 від 02.07.2024)**

Детально дослідивши положення законопроекту № 11392 від 02.07.2024 та здійснивши їх правовий аналіз, НААУ зазначає таке.

1. Як зазначено у пояснювальній записці до законопроекту, враховуючи сучасні виклики для енергетичної системи та економіки України загалом, спричинені збройною агресією російської федерації проти України, існує необхідність спростити умови ведення господарської діяльності щодо приєднання замовників до електричних, газових, теплових мереж і мереж централізованого водопостачання.

Отже, метою законопроекту є спрощення процедур приєднання об'єктів замовників до інженерних мереж.

Разом з тим указаним законопроектом пропонується внесення змін до Закону України «Про застосування спеціальних заходів щодо імпорту в Україну». Як зазначено в преамбулі до нього, цим Законом з метою запровадження механізмів захисту інтересів національного товаровиробника регулюються засади і порядок порушення та проведення спеціальних розслідувань фактів зростання імпорту в Україну незалежно від країни походження та експорту товару, що заподіює значну шкоду або загрожує заподіянням значної шкоди національному товаровиробнику, за результатами яких можуть застосовуватися спеціальні заходи.

Таким чином, внесення змін до Закону України «Про застосування спеціальних заходів щодо імпорту в Україну» не відповідає меті законопроекту № 11392, адже в пояснювальній записці не обґрунтовано необхідність внесення таких змін.

2. Законопроектом № 11392 пропонується внести зміни до Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», яким поширити дію цього Закону на суб'єктів господарювання, діяльність яких підлягає державному регулюванню Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими держадміністраціями.

Натомість у пояснювальній записці до законопроекту № 11392 не зазначено, яким чином такі зміни сприятимуть поставленій меті законотворчої ініціативи. Крім

того, слід відмітити, що такі зміни порушують принцип рівності усіх суб'єктів перед законом, закладений у Конституції України та численних міжнародних договорах, ратифікованих Верховною Радою України.

3. Законопроектом № 11392 пропонується внести зміни до п. 88 ст. 1 Закону України «Про ринок електричної енергії», виклавши визначення терміна «стандартне приєднання» у такій редакції:

«Стандартне приєднання – приєднання електроустановки замовника з напругою до 0,4 кВ та потужністю до 50 кВт (включно) до діючих мереж оператора системи розподілу на відстань, що не перевищує 300 метрів по прямій лінії від місця забезпечення потужності до місця приєднання. Інші технічні параметри стандартного приєднання встановлюються Кодексом систем розподілу.»

Вважаємо, що надання права центральному органу виконавчої влади Національній комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, на власний розсуд встановлювати параметри, які визначають, чи належить той або інший об'єкт до стандартного приєднання у спосіб, не передбачений Законом України, є порушенням ст. 19 Конституції України, відповідно до якої кожен орган державної влади та/або його посадова особа має діяти у межах та спосіб, передбачені законом.

На нашу думку, параметри стандартного приєднання мають бути чітко визначені у Законі України «Про ринок електричної енергії», що зроблено зараз. Протягом 8-ми років чинності цієї норми продемонстровано її ефективність. Зі свого боку потребу внесення змін до неї не обґрунтовано в пояснювальній записці до законопроекту № 11392, хоча і необхідності таких змін не вбачається взагалі.

4. Законопроектом № 11392 пропонується внести зміни до ст. 21 Закону України «Про ринок електричної енергії», а саме передбачити, що технічні умови на приєднання, які є додатком до договору про приєднання, є чинними не більше трьох років з дня їх видання незалежно від зміни замовника.

Перш за все слід відмітити, що у Законі України «Про ринок електричної енергії» відсутнє визначення поняття «технічні умови». Таке визначення передбачено у Кодексі систем розподілу та Кодексі системи передачі, які є підзаконними актами. Натомість Закон України «Про ринок електричної енергії» не містить визначення терміна «договір приєднання».

Таким чином, на нашу думку, законодавцю слід внести дефініції «договір приєднання» та «технічні умови» до Закону України «Про ринок електричної енергії», а також у разі визначення строку дії технічних умов не більше 3-х років врегулювати строк дії договору приєднання, додатком до якого є технічні умови.

Окрім цього, слід відмітити, що запропонована законопроектом № 11392 норма суперечить чинній нормі, закріпленій у ч. 7 ст. 30 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», відповідно до якої технічні умови є чинними до завершення будівництва об'єкта незалежно від зміни замовника або підприємства, установи та організації, які надали такі технічні умови. Зміни до технічних умов можуть вноситися тільки за згодою замовника.

5. Законопроектом № 11392 пропонується доповнити ч. 8 ст. 21 Закону України «Про ринок електричної енергії», відповідно до якої замовник послуги з нестандартного приєднання з проектуванням замовником лінійної частини має право бути замовником робіт із проектування обладнання електричних мереж, будівельно-монтажних, пусконаладжувальних робіт лінійної частини приєднання та/або робіт зі створення потужності. У такому разі замовник на підставі отриманих технічних умов на нестандартне приєднання з проектуванням замовником лінійної частини приєднання забезпечує розроблення та узгодження з оператором системи розподілу проектною документацією на будівництво електричних мереж лінійної частини приєднання та/або робіт зі створення потужності, забезпечує виконання будівельно-монтажних і пусконаладжувальних робіт щодо будівництва електричних мереж лінійної частини приєднання та/або робіт зі створення потужності.

По-перше, у тексті законопроекту з'являється визначення «створення потужності», яке наразі в Законі України «Про ринок електричної енергії» та/або інших законах чи підзаконних актах відсутнє. Тому не є зрозумілим, про які саме роботи йде мова і що може бути в такому випадку предметом договору.

По-друге, наділення правом замовника бути замовником будівельно-монтажних і пусконаладжувальних робіт з будівництва електричних мереж породжує право власності на збудовані мережі. Нагадаємо, що саме велика кількість абонентських мереж, які з'явилися після приєднання об'єктів до електричних мереж, стало основною причиною змін до законодавства в електроенергетиці та газових мережах у 2012-му році, після яких оператори систем розподілу / передачі надавали послугу з приєднання, а право власності на новозбудовані мережі набували саме оператори систем, а не замовники.

Тому, на нашу думку, внесення таких змін створить проблеми з питанням прав власності на збудовані та/або реконструйовані інженерні мережі, та, як наслідок, створить проблеми в їх експлуатації.

6. У законопроекті № 11392 потребує обґрунтування застосування вартості обрахунку авансу плати за потужність саме у валюті євро, тоді як щороку НКРЕКП затверджує ставки приєднання до електричних мереж у гривні. На нашу думку, більш доцільно було б визначати відсоток від ставки за приєднання у вигляді авансу.

Зважаючи на викладений вище правовий аналіз, НААУ вважає, що проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення умов ведення господарської діяльності» (реєстр. № 11392 від 02.07.2024) має бути допрацьований з урахуванням викладених зауважень.